

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по заетост и социални въпроси

2008/0193(COD)

1.4.2009

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по правата на жените и равенството между половете

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 92/85/ЕИО на Съвета за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки

(COM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD))

Докладчик по становище:(*) Jamila Madeira

(*) Процедура с асоциирани комисии - член 47 от Правилника

PA_Legam

КРАТКА ОБОСНОВКА

Настоящото предложение се основава на член 137, параграф 2 и член 141, параграф 3 от Договора за създаване на ЕО. Въпреки че Директива 92/85/ЕИО се основава на член 118а от Договора за създаване на ЕО (понастоящем член 137) и представлява специална директива в рамката, установена с Директивата относно здравето и безопасността (Директива 89/391/ЕИО), член 141 от Договора за ЕО се прибавя към правните основания за настоящото предложение. Отпускът по майчинство е от основно значение за закрилата на здравето и безопасността на бременните работнички и работничките родилки. Закрилата от уволнение или дискриминация поради бременност или майчинство е от основно значение за закрилата на здравето и безопасността на жените, както и заплащането на отпуска по майчинство. Но правата, произтичащи във връзка с отпуска по майчинство, неговата продължителност и заплащане, правата и задълженията на жените, вземащи отпуск по майчинство или завръщащи се от такъв, също са неизменно свързани с прилагането на принципа за равни възможности и равностойно третиране на жените и мъжете, установен в член 141, параграф 3. Следователно правните основания за настоящото предложение са комплексни.

В рамките на своите области на компетентност, комисията по заетост и социални въпроси обърна специално внимание на следните въпроси:

Поделяне на отговорностите

Изключително важно е жените и мъжете да споделят отговорността за децата от момента на раждането им, също така е важно да се осигури възможност на мъжете да поемат тази отговорност. Тъй като настоящата директива не позволява включването на отпуска по бащинство, Европейския парламент би искал да подчертае необходимостта от директива по този въпрос, която може да гарантира равните възможности и поделянето на отговорностите.

Освен това, с цел гарантиране на поделянето на отговорностите, предложението за директива следва да се разглежда като част от бъдещите разисквания относно директивата за родителския отпуск и директивата за равното третиране на мъжете и жените в качеството им на самостоятелно заети лица.

Права на бременните работнички в областта на заетостта

Комисията по заетост е убедена, че предложението за изменение на Директива 92/85/ЕИО ще бъде в подкрепа на правата на бременните жени в областта на заетостта.

Въпреки това, без предложените по-долу изменения от комисията по заетост и социални въпроси и допълнителните мерки, приети от социалните партньори на европейско равнище, ние сме убедени, че измененият текст не би допринесъл напълно за по-успешното съвместяване на професионалния, личния и семейния живот, нито за оказването на помощ на жените при завръщането им на пазара на труда.

Удължаване на минималната продължителност на отпуска по майчинство, включващ задължителен период

Комисията предлага удължаване на минималната продължителност на отпуска по майчинство от 14 на 18 седмици, който включва задължителен отпуск след раждането с продължителност шест седмици. Целта е работничката да има възможност да се възстанови след раждането.

Оценката на въздействието показва, че удължаването на отпуска по майчинство и включването на този задължителен период след раждането сами по себе си няма да доведат до идеални последици по отношение на позицията на бременните работнички на пазара на труда. Необходимо е това да бъде съчетано с други мерки, като ефективния родителски отпуск или други решения (например, детски заведения съгласно ангажиментите, поети в рамките на целите от Барселона). Следователно изменението на предложението към Директива 92/85/ЕИО може да се разглежда единствено като първа стъпка в правилната посока.

Защита на перспективите за кариера

В измененията, представени по отношение на директива 92/85/ЕИО, се споменава, че работничките по смисъла на член 2 имат правото да се завърнат на работното си място или на равностойна длъжност при условия и ред, не по-малко благоприятни за тях, както и да се възползват от всяко подобряване на условията на труд, на което биха имали право по време на отсъствието си (член 2, параграф 3, буква б)).

Комисията по заетост и социални въпроси споделя тази позиция. Същевременно трябва да се осигури защитата на работничките, като се гарантира, че те получават необходимото образование и обучение, за да запазят перспективите си за кариера.

Работничките остават извън пазара на труда в продължение на 18 седмици, което може да доведе до сериозно прекъсване на перспективите за кариера. Необходими са допълнителни усилия в областта на обучението и образованието, така че работничките да не загубят своите легитимни професионални перспективи.

Права на самостоятелно заетите жени

Въпреки че разглежданото предложение за директива защитава единствено правата на наетите работнички, с цел борба срещу дискриминацията и гарантиране на равни възможности, държавите-членки следва да гарантират, че самостоятелно заетите жени имат възможността да се ползват със същите права, предвидени в директивата.

Роля на социалните партньори

На 14 декември 1995 г. социалните партньори на европейско равнище (Съюзът на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейският център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (CES) сключиха споразумение относно родителския отпуск, което беше въведено с Директива на Съвета 96/34/ЕО от 3 юни 1996 г. Тази директива установява минималните изисквания за родителския отпуск, като важно

средство за съвместяване на професионалния и семеен живот и за насърчаване на равните възможности и на равното третиране на мъжете и жените.

Тъй като в предложенията за изменение на Директива 92/85/ЕИО се споменава завръщането на работничките на работа (член 2, параграфи 2, 3, 4 и 5), също така е важно да се обърне особено внимание на обстоятелствата, които действително позволяват завръщането на работничките на пазара на труда. Този въпрос е свързан, например, с необходимостта да се осигурят ефективни детски грижи, така че работничките да могат действително да се завърнат на работа.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правата на жените и равенството между половете да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 6 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6а) Директива 96/34/ЕО на Съвета от 3 юни 1996 г. относно рамковото споразумение за родителския отпуск, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП),¹ предвижда минимални изисквания с цел улесняване на съвместяването на родителските и професионалните задължения на работещите родители.

---

¹ ОВ L 145, 19.6.1996 г., стр. 4.

Обосновка

Директива 96/34/ЕО на Съвета представлява рамково споразумение между Съюза на

индустриалците в Европейската общност (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (CES) относно родителския отпуск и е важно допълнение към предложението за изменение на Директива 92/85/ЕИО, тъй като тя установява минимални изисквания с цел улесняване на съвместяването на родителските и професионалните задължения на работещите родители.

Изменение 2

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 6 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6б) Целите, поставени в заключенията на председателството на Европейския съвет на заседанието в Барселона от 15 и 16 март 2002 г., посочват, че държавите-членки следва да отстранят пречките за участието на жените на пазара на труда и да осигурят, в срок до 2010 г., детски заведения, които да обхващат поне 90 % от децата на възраст между 3 години и задължителната възраст за започване на образование, както и поне 33 % от децата на възраст под 3 години, като децата трябва да се възползват в еднаква степен от тези услуги в градовете и селските райони.

Обосновка

На своето заседание през март 2002 г. Европейският съвет от Барселона стигна до заключението, че държавите-членки трябва да отстранят пречките за участието на жените на пазара на труда и да осигурят, в срок до 2010 г., детски заведения, които да обхващат поне 90% от децата на възраст между 3 години и възрастта за започване на задължително образование, както и поне 33% от децата на възраст под 3 години, като децата трябва да се възползват в еднаква степен от тези услуги в градовете и селските райони.

Изменение 3

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 6 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6в) Съобщението на Комисията от 4 юли 2006 г., озаглавено „Към стратегия на ЕС за правата на детето”, разглежда правата на детето като приоритет за ЕС и изисква държавите-членки да спазват Конвенцията на ООН за правата на детето и допълнителните протоколи към нея, както и Целите на хилядолетието за развитие.

Обосновка

Съобщението разглежда правата на детето като приоритет за ЕС и изисква държавите-членки да спазват Конвенцията на ООН за правата на детето и допълнителните протоколи към нея, както и Целите на хилядолетието за развитие. Предвид настоящата директива, това означава да се гарантира за всички деца възможността да бъдат хранени с майчино мляко и да получават подходящи грижи в зависимост от потребностите си за развитие и достъп до адекватни и качествени грижи.

Изменение 4

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 6 г (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6г) Препоръката на Световната здравна организация от 16 април 2002 г. относно глобална стратегия за храненето на кърмачета и малки деца посочва, че малките деца трябва да бъдат хранени основно с майчино мляко през първите шест месеца от живота си, за да растат и да се развиват оптимално.

Обосновка

Според СЗО малките деца трябва да бъдат хранени основно с майчино мляко през първите шест месеца от живота си, за да растат и да се развиват оптимално.

Изменение 5

**Предложение за директива – акт за изменение
Съображение 8 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(8a) Отпускът по майчинство съгласно настоящата директива не следва да е в противоречие с други правила на държавите-членки относно отпуск за отглеждане на дете и няма за цел да заобиколи тези модели. Отпускът по майчинство и отпускът за отглеждане на дете се допълват и съвместно могат да спомогнат за по-добър баланс между професионалния и семейния живот.

Обосновка

В обяснителния си меморандум Комисията създава изкуствено противопоставяне между отпуска по майчинство и отпуска за отглеждане на дете. Двама модела се допълват и най-вече съвместно могат да спомогнат за по-добър баланс между професионалния и семейния живот.

Изменение 6

**Предложение за директива – акт за изменение
Съображение 12 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(12a) Длъжност, определена като „равностойна“ съгласно член 11, параграф 2, буква в), следва да означава, че тази длъжност е по същество същата като предишната длъжност, както по отношение на възнаграждението, така и на задълженията.

Изменение 7

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Предвид гореизложеното, жените следва да бъдат защитавани срещу дискриминация, основана на бременност или отпуск по майчинство, и да разполагат с подходящи средства за правна защита.

Изменение

(13) Предвид гореизложеното, жените следва да бъдат защитавани срещу дискриминация, основана на бременност или отпуск по майчинство, и да разполагат с подходящи средства за правна защита, **за да се спазват техните права на достойни условия на труд и по-добър баланс между личния и професионалния живот.**

Изменение 8

Предложение за директива – акт за изменение Съображение 13 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(13а) В контекста на застаряващото население на Европейския съюз и съобщението на Комисията от 12 октомври 2006 г., озаглавено „Демографското бъдеще на Европа – от предизвикателство към възможности”, трябва да се направи усилие за гарантиране на ефективната защита на майчинството.

Обосновка

Предвид демографските промени и важността на раждането на повече деца, трябва да се осигурят условията за ефективен отпуск по майчинство.

Изменение 9

**Предложение за директива – акт за изменение
Съображение 18 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(18а) Държавите-членки предприемат в рамките на националните си правни системи необходимите мерки, за да гарантират, че вредите, претърпени от дадена работничка в резултат на нарушения на предвидените в настоящата директива задължения, подлежат на действителна и ефективна компенсация или възстановяване, считани от държавите-членки за подходящи, като тези компенсации или възстановявания са възпиращи и пропорционални на претърпените вреди.

Изменение 10

**Предложение за директива – акт за изменение
Съображение 19 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(19а) Лица, които са били обект на дискриминация, следва да имат адекватни средства за правна защита. С цел да се предостави по-ефективна защита, сдружения, организации и други юридически лица също следва да имат правото да участват в процесуални действия, по начин, който се счита за подходящ от държавите-членки, както от името на жертвата, така и в нейна подкрепа, без да се накърняват националните процесуални правила за представителство и защита пред съдилищата.

Изменение 11

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 1 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1. В член 1 се добавя следната точка:

„1а. Настоящата директива има за цел също така да подобри условията на труд на бременните работнички и работничките родилки, които остават на пазара на труда или се завръщат към него, както и да постигне по-добро съвместяване на професионалния, личния и семейния живот.”

Обосновка

Допълнителната алинея има за цел да разшири приложното поле на директивата и да създаде възможност за включване на въпроси като гъвкаво работно време, отпуск по бащинство и др.

Изменение 12

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 а (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1а. Член 2, буква а) се заменя със следния текст:

„а) „бременна работничка” е тази бременна работничка, включително домашна помощница, която уведомява работодателя си за своето състояние, в съответствие с националното законодателство и/или установената в страната практика;”

Обосновка

Рамковата директива относно здравето и безопасността изключва домашните

помощници. Въпреки това те следва да се включат изрично в закрилата на майчинството.

Изменение 13

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 - точка -1 б (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 2 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1б. Член 2, буква б) се заменя със следния текст:

„б) „работничка родилка” е тази работничка, включително домашна помощница, която по смисъла на националното законодателство и/или установената в страната практика, наскоро е родила и уведомява работодателя си за своето състояние, в съответствие с това законодателство и/или практика;”

Обосновка

Рамковата директива относно здравето и безопасността изключва домашните помощници. Въпреки това те следва да се включат изрично в закрилата на майчинството.

Изменение 14

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 - точка -1 в (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 2 – буква в

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1в. Член 2, буква в) се заменя със следния текст:

„в) „работничка кърмачка” е тази работничка, включително домашна помощница, която по смисъла на националното законодателство и/или установената в страната практика е

кърмачка и уведомява работодателя си за своето състояние, в съответствие с това законодателство и/или практика.”

Обосновка

Рамковата директива относно здравето и безопасността изключва домашните помощници. Въпреки това те следва да се включат изрично в закрилата на майчинството.

Изменение 15

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 г (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 3 – параграф 1 – алинея 2 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1г. В член 3, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Насоките, предвидени в алинея първа, се оценяват редовно с оглед на тяхното преразглеждане, най-малко веднъж на пет години, като първата оценка се провежда през 2012 г.”

Обосновка

Обяснение: Насоките трябва да се актуализират в съответствие с най-новото развитие и най-съвременните познания.

Изменение 16

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 - точка -1 д (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 4 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1д. Заглавието на член 4 се заменя със следния текст:

„Оценяване, информация и

консултиране”

Обосновка

Репродуктивни рискове съществуват както за мъжете, така и за жените, и следва да се вземат под внимание по-общо, тъй като са важни дори преди момента на зачатието.

Изменение 17

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 - точка -1 е (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 4 – параграф -1 (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1е. В член 4 се добавя следният параграф:

„-1. При оценката на рисковете, проведена съгласно Директива 89/391/ЕИО, работодателят включва репродуктивни рискове за работниците от двата пола.”

Обосновка

Репродуктивни рискове съществуват както за мъжете, така и за жените, и следва да се вземат под внимание по-общо, тъй като са важни дори преди момента на зачатието.

Изменение 18

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 ж (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 4 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1ж. Встъпителната част от член 4, параграф 1 се заменя със следния текст:

"1. За всички дейности, които могат да породят специфичен риск, свързан с излагане под въздействие на

рискови фактори, процеси или условия на труд, чийто неизчерпателен списък се съдържа в приложение I, работодателят, пряко или чрез службите за защита и превантивни мерки, упоменати в член 7 от Директива 89/391/ЕИО, оценява характера, степента и продължителността на излагане в съответното предприятие и/или организация спрямо работничките по смисъла на член 2 и работничките, които биха могли да се намират в състояние, посочено в член 2, с цел:

Обосновка

Репродуктивни рискове съществуват както за мъжете, така и за жените, и следва да се вземат под внимание по-общо, тъй като са важни дори преди момента на зачатието.

Изменение 19

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 з (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 4 – параграф 1 – тире 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-Из. Първото тире от член 4, параграф 1 се заменя със следния текст:

„- да се оцени всеки риск за безопасността или здравето и всеки възможен ефект върху бременността или кърменето на работничките по смисъла на член 2 и работничките, които биха могли да се намират в състояние, посочено в член 2,”

Обосновка

Репродуктивни рискове съществуват както за мъжете, така и за жените, и следва да се вземат под внимание по-общо, тъй като са важни дори преди момента на зачатието.

Изменение 20

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 и (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 4 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1и. Член 4, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. Без да се засягат разпоредбите на член 10 от Директива 89/391/ЕИО, работничките по смисъла на член 2 и тези, за които е вероятно да се окажат в състояние, посочено в член 2, в съответното предприятие и/или организация и/или техните представители и съответните социални партньори се уведомяват за резултатите от оценката съгласно параграф 1 и за всички мерки, които следва да се предприемат за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.”

Обосновка

Репродуктивни рискове съществуват както за мъжете, така и за жените, и следва да се вземат под внимание по-общо, тъй като са важни дори преди момента на зачатието.

Изменение 21

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 й (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 5 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1й. Член 5, параграф 2 се заменя със следния текст:

"2. Ако регулирането на условията на труд и/или работно време не е технически и/или обективно възможно [...], работодателят

предприема необходимите мерки за преместване на съответната работничка на друга работа.”

Обосновка

Обяснение: Настоящата формулировка на много алинеи дава на работодателите прекалено широк възможност да твърдят, че не могат да приспособят работното място или да предложат алтернативно работно място. Чрез заличаването на този прекалено отворен текст за работодателя остава достатъчно свобода за аргументиране, че подобни алтернативи не са технически или обективно възможни.

Изменение 22

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 к (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 5 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1к. Член 5, параграф 3 се заменя със следния текст:

"3. Ако преместването ѝ на друга работа не е технически и/или обективно възможно [...], на съответната работничка се полага отпуск, в съответствие с националното законодателство и/или установената в страната практика за целия период, необходим за защита на нейната безопасност и здраве.”

Обосновка

Обяснение: Настоящата формулировка на много алинеи дава на работодателите прекалено широк възможност да твърдят, че не могат да приспособят работното място или да предложат алтернативно работно място. Чрез заличаването на този прекалено отворен текст за работодателя остава достатъчно свобода за аргументиране, че подобни алтернативи не са технически или обективно възможни.

Изменение 23

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка -1 л (нова)

Директива 92/85/ЕИО

Член 7 – параграф 2 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1л. Член 7, параграф 2, буква б) се заменя със следния текст:

„б) напускане на работа или удължаване на отпуска по майчинство, когато такова прехвърляне не е технически или обективно възможно [...].”

Изменение 24

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да се гарантира, че работничките, по смисъла на член 2, имат право на непрекъснат отпуск по майчинство, чиято продължителност да бъде най-малко 18 седмици **преди и/или след раждането.**

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да се гарантира, че работничките, по смисъла на член 2, имат право на непрекъснат отпуск по майчинство, чиято продължителност да бъде най-малко 18 седмици, **и възможност да получат при поискване отпуск в срок най-много две седмици преди раждането.**

Обосновка

Работничките трябва да бъдат защитавани срещу всеки натиск от страна на работодателите по отношение на незадължителния отпуск по майчинство преди раждането.

Изменение 25

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – точка 1 а (нова)

1а. Ако работничката кърми детето си, максималният срок на отпуски по майчинство от 18 седмици може да се увеличи с шест допълнителни седмици.

Обосновка

Съгласно препоръка А55/15 на СЗО малките деца трябва да бъдат хранени основно с майчино мляко през първите шест месеца от живота си. За тази цел се добавят шест допълнителни седмици по настоящия член.

Изменение 26

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 2

2. Отпускът по майчинство, постановен в параграф 1, включва задължителен отпуск от най-малко шест седмици след раждането. Държавите-членки **приемат необходимите мерки за да гарантират, че работничките по смисъла на член 2 имат правото да избират свободно кога да ползват незадължителната част от отпуски по майчинство — преди или след раждането.**

2. Отпускът по майчинство, постановен в параграф 1, включва задължителен отпуск от най-малко шест седмици след раждането. Държавите-членки **могат да удължат задължителната част от отпуски по майчинство, предвидена от настоящата директива, до най-много осем седмици след раждането и/или най-много шест седмици преди раждането.**

Обосновка

Without a rule prohibiting working before the birth, there is a risk that a pregnant woman will come under much greater pressure than before, from herself or from others, to work until shortly before her child is born. This situation can entail great risks for the health of both the mother and her unborn child. The Commission itself, in its 'Detailed explanation' of the draft Directive (p.9) stresses the importance of pregnant women being able to decide freely whether to take part of maternity leave before the birth. Women need protection so that they can freely exercise this choice without compulsion. This is provided by the principle of a ban on working before the birth, with an optional opt-out.

Изменение 27

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Работничката трябва да посочи периода на избрания от нея отпуск по майчинство най-малко два месеца преди неговото начало.

Обосновка

Включването на задължение за посочване на периода на отпуска по майчинство осигурява на предприятията възможност за предварително планиране. В противен случай те, особено МСП, биха се сблъскали с големи организационни проблеми.

Изменение 28

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 4

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират предоставянето на допълнителен отпуск в случаите на преждевременно раждане, за деца, хоспитализирани при раждането, новородени деца с увреждания и при едновременно раждане на повече от едно дете. Продължителността на допълнителния отпуск следва да бъде пропорционална и да позволява отчитане на специалните нужди на майката и на детето/децата.

4. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират предоставянето на допълнителен отпуск в случаите на преждевременно раждане, за деца, хоспитализирани при раждането, новородени деца с увреждания, **майки с увреждания** и при едновременно раждане на повече от едно дете. Продължителността на допълнителния отпуск следва да бъде пропорционална и да позволява отчитане на специалните нужди на майката и на детето/децата.

Обосновка

С оглед на допълнителните предизвикателства за майките с увреждания в обществото, много майки с увреждания се нуждаят от допълнителен отпуск по

майчинство, с цел да се приспособяват към новите обстоятелства и да постигнат нормално развитие на семейния живот.

Изменение 29

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 5

Текст, предложен от Комисията

5. Държавите-членки гарантират, че отпуските, ползвани четири или повече седмици преди раждането поради болест или усложнения, произтичащи от бременност, не оказват въздействие върху продължителността на отпуска по майчинство.

Изменение

5. Държавите-членки гарантират, че отпуските, ползвани четири или повече седмици преди **или след** раждането поради болест или усложнения, произтичащи от бременност **или призната следродилна депресия**, не оказват въздействие върху продължителността на отпуска по майчинство.

Обосновка

Изменението има за цел да гарантира, че защитните мерки по отношение на болестите включват и специфичния случай на следродилна депресия, която засяга 10 % - 15 % от жените и оказва значително въздействие върху професионалния и семейния живот.

Изменение 30

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 - точка 5 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. Настоящата директива се прилага също така спрямо самостоятелно заетите работници и държавите-членки предприемат необходимите изменения на съответните си закони, за да гарантират равни трудови права по отношение на отпуска по

майчинство.

Обосновка

Самостоятелно заетите жени не трябва да бъдат третирани по различен начин, нито да се ползват с по-малко права от наетите работнички.

Изменение 31

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 1

Директива 92/85/ЕИО

Член 8 – параграф 5а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. Държавите-членки предприемат подходящи мерки за признаване на следродилната депресия за болест, причиняваща нетрудоспособност, и подкрепят информационни кампании, които имат за цел разпространяване на точна информация за следродилната депресия и отстраняване на рисковете от предразсъдъци и заклеймяване, които все още се свързват с тази болест.

Обосновка

Изменението има за цел да гарантира, че защитните мерки по отношение на болестите включват и специфичния случай на следродилна депресия, която засяга 10 % - 15 % от жените и оказва значително въздействие върху професионалния и семейния живот.

Изменение 32

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 2

Директива 92/85/ЕИО

Член 10 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за забрана на уволнението и на всякакви подготовки

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за забрана на уволнението и на всякакви подготовки

за уволнение на работничките по смисъла на член 2, за периода от началото на бременността до **края на отпуска по майчинство, посочен в член 8, параграф 1**, освен в изключителни случаи, които не са свързани с тяхното положение и са разрешени от националното законодателство и/или установената в страната практика и, където е приложимо, след като компетентните органи са дали своето съгласие.

за уволнение на работничките по смисъла на член 2, за периода от началото на бременността до **най-малко четири месеца след раждането**, освен в изключителни случаи, които не са свързани с тяхното положение и са разрешени от националното законодателство и/или установената в страната практика и, където е приложимо, след като компетентните органи са дали своето съгласие.

Обосновка

Забраната за уволнение в продължение на четири месеца след раждането е за предпочитане. Именно след края на отпуска по майчинство, през първите седмици след завръщане на работното място майките се нуждаят от особена защита. В този период те се сблъскват на място с първите практически проблеми, свързани с баланса между професия и семейство. По тази причина препоръчваме края на срока, за който важи забраната за уволнение, да не се свързва задължително с края на отпуска по майчинство.

Изменение 33

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 2

Директива 92/85/ЕИО

Член 10 – точка 1 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират здравето и безопасността на бременните работнички във връзка с ергономични условия, работно време (включително нощен труд и смяна на работно място), интензивност на работа и увеличаване на защитата от специфични инфекциозни агенти и йонизираща радиация.

Обосновка

Закрилата на здравето и безопасността на бременните работнички трябва да бъде

основна грижа за настоящата директива.

Изменение 34

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 2

Директива 92/85/ЕИО

Член 10 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Ако работничка, по смисъла на член 2, е уволнена през периода по точка 1, работодателят е длъжен надлежно да посочи основателни мотиви за нейното уволнение в писмен вид. Ако уволнението се *състои* в рамките на **шест месеца** след края на отпуска по майчинство, предвиден в член 8, параграф 1, работодателят трябва да посочи основателни мотиви за нейното уволнение в писмен вид, **ако засегнатата работничка поиска това.**

Изменение

2. Ако работничка, по смисъла на член 2, е уволнена през периода по точка 1, работодателят е длъжен надлежно да посочи основателни мотиви за нейното уволнение в писмен вид. Ако уволнението се *извърши* в рамките на **дванадесет месеца** след края на отпуска по майчинство, предвиден в член 8, параграф 1, работодателят трябва да посочи основателни мотиви за нейното уволнение в писмен вид.

Обосновка

В този период работодателят трябва винаги да посочва писмено основателните мотиви за уволнението, независимо от конкретното желание на работничката.

Изменение 35

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 3 – буква б

Директива 92/85/ЕИО

Член 11 – точка 2 – буква в

Текст, предложен от Комисията

в) правото на работничките по смисъла на член 2 да се завърнат на работното си място или на равностойна длъжност при условия и ред, не по-малко благоприятни за тях, както и да се възползват от всяко подобряване на условията на труд, на което биха имали право по време на отсъствието си;

Изменение

в) правото на работничките по смисъла на член 2 да се завърнат на работното си място или на равностойна длъжност при условия и ред, не по-малко благоприятни за тях, както и да се възползват от всяко подобряване на условията на труд, на което биха имали право по време на отсъствието си; **в изключителни случаи на**

преструктуриране или значителна реорганизация на производствения процес винаги се вземат мерки за гарантиране, че работничката има възможност да обсъди с работодателя си последиците от тези промени за професионалното ѝ положение, а оттам – и непряко за личния ѝ живот;

Обосновка

Този въпрос е важен, тъй като при възникването на особени обстоятелства (например, финансова криза), които биха могли да се отразят неблагоприятно върху положението на жената в отпуск по майчинство и да доведат до загуба на правата ѝ, професионалното положение на жената в предприятието може да бъде застрашено, ако тя не разгледа заедно с работодателя последиците от преструктурирането.

Изменение 36

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 3 – буква б

Директива 92/85/ЕИО

Член 11 – точка 2 – буква в а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

„ва) запазване за работничките по смисъла на член 2 на техните възможности за развитие на кариерата чрез образование, наред с продължаващо професионално и допълнително обучение, с оглед консолидиране на перспективите им за кариера;”

Обосновка

Това е необходимо, за да се гарантира, че фактът, че жените са майки, не засяга перспективите им за кариера. Работодателят следва (след консултации с работничката) да предприеме необходимите действия по отношение на образованието и обучението, с цел да се гарантира запазването на перспективите за кариера на работничките.

Изменение 37

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 3 – буква б

Директива 92/85/ЕИО

Член 11 – точка 2 – буква в б (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

вб) ползването на отпуски по майчинство не трябва да засяга пенсионните права на работничката, периодът на отпуски по майчинство трябва да се счита за период на трудова заетост за целите на пенсионното осигуряване, както и пенсионните права на работничките не трябва да се засягат чрез ползване на отпуски по майчинство.

Обосновка

Важно е обезщетенията, изплатени на работничките по време на отпуски по майчинство, да не засягат пенсионните им права. Държавите-членки следва да предотвратят тази възможност и да обезщетят евентуалната загуба на пенсионни права.

Изменение 38

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 3 – буква г

Директива 92/85/ЕИО

Член 11 – точка 5

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5. Като вземат предвид потребностите на работничките и на работодателите, държавите-членки приемат мерките, необходими за да се гарантира, че работничките по смисъла на член 2 могат през периода на отпуски по майчинство, както е предвиден в член 8, или при завръщането си от него, да поискат промяна на работното си време и ритъм, а работодателите са задължени

5. Като вземат предвид потребностите на работничките и на работодателите, държавите-членки приемат мерките, необходими за да се гарантира, че работничките по смисъла на член 2 могат през периода на отпуски по майчинство, както е предвиден в член 8, или при завръщането си от него, да поискат промяна на работното си време и ритъм, а работодателите са задължени

да разгледат такива искания.

да разгледат такива искания. **Подобно искане може да бъде отправено и от бащата, съпруга, партньора или партньорката на работничката, която се ползва с отпуск по майчинство, и се третира по еднакъв начин.**

Обосновка

За поделянето на отговорностите е важно, след като работничката приключи своя отпуск по майчинство, бащата, съпругът, партньорът или партньорката да има възможността да изиска тези мерки за адаптиране на работното време и режим на работа.

Изменение 39

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 3 – буква г

Директива 92/85/ЕИО

Член 11 - точка 5 а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

5а. Държавите-членки предприемат мерки, за да гарантират, че работодателите предоставят достатъчно почивки и подходящи помещения за работничките, които са се завърнали от отпуск по майчинство и желаят да продължат кърменето.

Обосновка

Съгласно Препоръка А55/15 на СЗО малките деца трябва да бъдат хранени основно с майчино мляко през първите шест месеца от живота си, за да имат оптимален растеж, развитие и здраве. След това, за да задоволят растящите си хранителни потребности, малките деца следва да получават подходящи и безопасни допълнителни храни, докато кърменето продължава до 2-годишна възраст или до по-късно. Настоящият член беше добавен, за да се гарантира, че жените са в състояние да продължат кърменето и след 6-месечния отпуск по майчинство.

Изменение 40

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 4

Директива 92/85/ЕИО

Член 12а – параграф 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4а. Държавите-членки гарантират, че сдруженията, организациите или други юридически лица, които в съответствие с критериите, установени от тяхното национално право, имат правен интерес от гарантиране на спазването на разпоредбите на настоящата директива, могат да участват, от името на ищеца или като негова подпомагаща страна с неговото одобрение, във всяко съдебно и/или административно производство, предназначено за привеждане в изпълнение на задълженията по настоящата директива.

(Ако се приеме настоящето изменение, параграф 5 се изменя съответно, като гласи следното: „Параграфи от 1 до 4а се прилагат също спрямо всички производства, предприети в съответствие с член 12.“

Изменение 41

Предложение за директива – акт за изменение

Член 1 – точка 7

Директива 92/85/ЕИО

Член 12г

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите-членки гарантират, че органът/органите за насърчаване, анализ, мониторинг и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация, основана на пола, упоменат(и) в член 20 от Директива 2002/73/ЕО, преработена с Директива 2006/54/ЕО, в допълнение разполага(т) с

Държавите-членки гарантират, че органът/органите за насърчаване, анализ, мониторинг и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация, основана на пола, упоменат(и) в член 20 от Директива 2002/73/ЕО, преработена с Директива 2006/54/ЕО, в допълнение разполага(т) с

правомощия по въпросите, попадащи в обхвата на настоящата директива, в случаите, в които тези въпроси са преди всичко свързани с принципа за равно третиране, а не със здравето и безопасността на работничките.

правомощия по въпросите, попадащи в обхвата на настоящата директива, в случаите, в които тези въпроси са преди всичко свързани с принципа за равно третиране, а не **само** със здравето и безопасността на работничките.

Изменение 42

Предложение за директива – акт за изменение

Член 2 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Държавите-членки могат да предприемат превантивни мерки за закрилата и безопасността на бременните работнички и на работничките родилки на работното място.

Обосновка

Стресът на работното място може да има вреден психологически ефект върху бременните работнички и работничките родилки и може да въздейства върху плода или новороденото дете.

Изменение 43

Предложение за директива – акт за изменение

Член 2 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Призовават се социалните партньори на европейско равнище да обсъдят рамковото споразумение за родителския отпуск, за да включат и двамата родители в подобряване на баланса между професионален и личен живот.

Обосновка

Предложението за изменение на Директива 92/85/ЕИО не посочва необходимите мерки за ефикасно гарантиране на отпуска по майчинство и за осигуряване на ясен преход между края на отпуска по майчинство и завръщането на пазара на труда,

като детските заведения, отпуска по бащинство или родителския отпуск.

Изменение 44

Предложение за директива – акт за изменение Член 2 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2а. Препоръчва се правилата, произтичащи от настоящата директива, да се включат в колективните и индивидуалните трудови договори в държавите-членки.

Обосновка

Работничките често не претендират правата си поради незнанието, че са защитени от закона. Ако съществува такова препращане в договора, ще стане по-ясно кои правни разпоредби уреждат съответното положение.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки		
Позовавания	COM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD)		
Водеща комисия	FEMM		
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	EMPL 21.10.2008		
Процедура с асоциирана(и) комисия(и) - Дата на обявяване в заседание	18.12.2008		
Докладчик по становище Дата на назначаване	Jamila Madeira 4.11.2008		
Разглеждане в комисия	11.2.2009	2.3.2009	30.3.2009
Дата на приемане	31.3.2009		
Резултат от окончателното гласуване	+: 29	-: 3	0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Öry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker		
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Rumiana Jeleva, Jamila Madeira, Adrian Manole, Csaba Sógor		
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jean-Pierre Audy, Vasilica Viorica Dăncilă		